

Resort zdrowia uruchomił konsultacje społeczne projektu ustawy o działalności leczniczej.

Z zadowoleniem przyjęliśmy deklarację Ministra Zdrowia, złożoną podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy, dotyczącą przeprowadzenia kompleksowej reformy systemu ochrony zdrowia. Niestety szczegółowe zapisy projektu ustawy o działalności leczniczej, która ma być jednym z narzędzi wdrażania zmian w systemie ochrony zdrowia są co najmniej kontrowersyjne.

Można w niej znaleźć m.in. zapisy:

- burzące zasady wolnej konkurencji pomiędzy podmiotami prywatnymi i publicznymi prowadzącymi działalność leczniczą (kwestia prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie odpłatnego udzielania świadczeń opieki zdrowotnej),
- obciążające jednostki samorządu terytorialnego dodatkowymi wydatkami (propozycje dotyczące pokrywania ujemnego wyniku finansowego szpocz, a następnie zmiany jego formy organizacyjno - prawnej),
- ograniczające dochody samorządów (umorzenie publicznoprawnych należności jednostek samorządu terytorialnego w razie przekształcenia szpocz w spółkę kapitałową),
- ograniczające samorządność wspólnot lokalnych (m.in. pozbawienie możliwości podziału podmiotu prowadzącego działalność leczniczą w formie spółki kapitałowej z większościovym udziałem jednostek samorządu terytorialnego),
- pogarszające, w stosunku do tzw. Planu B, warunki wsparcia jednostek samorządu terytorialnego dokonujących przekształceń szpocz. Niezadawalający jest również przewidywany poziom wsparcia jednostek samorządu terytorialnego, które zdecydują się na przekształcenie szpocz w spółkę kapitałową oraz wprowadzenie nierównych zasad traktowania jednostek w zakresie dostępu do środków dotacji,
- wprowadzające elementy centralizmu w zarządzaniu podmiotami świadczącymi usługi zdrowotne (np. wymóg uzgadniania przez Ministra Zdrowia kandydatów na dyrektorów szpitali klinicznych),
- demotywuujące do pozyskiwania przez menedżerów ochrony zdrowia dodatkowych środków na realizację programów zdrowotnych, remonty lub inwestycje (algorytm naliczania wysokości tych środków powoduje, że im mniej pozyskuje się środków zewnętrznych tym mniej otrzymuje się wsparcia z budżetu państwa!).

Wątpliwości budzi również sposób konstrukcji przepisów, ich redakcji oraz brak wewnętrznej spójności w przedstawionym dokumencie.

Poniżej krótki opis wybranych elementów ustawy dotyczących zasad przekształcania szpocz-ów.

Projekt w sposób zasadniczy zmienia zasady funkcjonowania podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej oraz wpływa na obowiązki organów założycielskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w tym jednostek samorządu terytorialnego.

W projekcie przewiduje się m.in. wprowadzenie zapisów zgodnie z którymi, podmiot tworzący SP ZOZ będzie mógł pokryć ujemny wynik finansowy zakładu w terminie 3 miesięcy od upływu terminu zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Niepokrycie ujemnego wyniku finansowego we wskazanym wyżej terminie będzie obligowało podmiot tworzący do podjęcia uchwały w sprawie zmiany formy organizacyjno-prawnej. Uchwała taka będzie podejmowana większością 2/3 głosów. Jednocześnie projektodawcy nie wyjaśniają w uzasadnieniu ustawy wprowadzenia kwalifikowanej większości głosów, jeżeli z treści proponowanego zapisu wynika, że podjęcie uchwały będzie obligatoryjne. Pozostaje domniemywać, że w przypadku niepodjęcia przedmiotowej uchwały zastosowanie będą miały przepisy

ogólne dotyczące nadzoru nad organami jednostek samorządu terytorialnego.

Z treści proponowanego zapisu wynika, że jednostki samorządu terytorialnego będą miały możliwość wyboru pomiędzy przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w jednostkę budżetową lub spółkę kapitałową.

Szczegółowe zasady przekształceń samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w spółkę kapitałową będą określać art. 69-81 ustawy o działalności leczniczej. Przed sporządzeniem aktu przekształcenia podmiot tworzący, na podstawie sprawozdania finansowego za ostatni rok obrachunkowy, będzie ustalał wskaźnik zadłużenia zakładu jako relację sumy zobowiązań do sumy aktywów.

Jeżeli wartość wskaźnika będzie wynosić:

- powyżej 1,0 – w dniu poprzedzającym dzień przekształcenia podmiot tworzący będzie zobowiązany do przejęcia wszystkich zobowiązań zakładu (jednostka samorządu terytorialnego przejmuje całość zobowiązań zakładu),
- od 0,5 do 1,0 - w dniu poprzedzającym dzień przekształcenia podmiot tworzący będzie zobowiązany do przejęcia zobowiązań o takiej wartości, aby wskaźnik zadłużenia ustalany na dzień przekształcenia dla spółki powstałej z przekształcenia wyniósł nie więcej niż 0,5 (część zobowiązań zakładu przejmuje samorząd część przechodzi na nowo utworzoną spółkę),
- poniżej 0,5 - w dniu poprzedzającym dzień przekształcenia podmiot tworzący będzie mógł przejąć zobowiązania zakładu (zobowiązania zakładu przejmuje samorząd lub nowo utworzona spółka).

Organem dokonującym przekształcenia będzie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, który będzie zobowiązany do sporządzenia aktu przekształcenia. Akt przekształcenia ma zastąpić czynności określone w Kodeksie spółek handlowych a poprzedzających złożenie wniosku o wpisanie spółki do rejestru przedsiębiorców.

Autorzy projektu przewidują mechanizmy finansowe mające na celu zachęcenie samorządów do przekształcenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe – w tym umorzenie zobowiązań publicznoprawnych oraz możliwość ubiegania się o dotację celową z budżetu państwa.

Otrzymanie dotacji będzie jednak obwarowane pewnymi warunkami:

- wpisanie spółki powstałej z przekształcenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej do rejestru przedsiębiorców nie później niż w dniu 31 grudnia 2013 r.;
- zawarcie ugody z wierzycielami w zakresie zobowiązań cywilnoprawnych podmiotu tworzącego przejętych od samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, obejmującej co najmniej częściowe umorzenie tych zobowiązań lub odsetek od nich, lub istnieniu w dniu przekształcenia przejętych przez podmiot tworzący zobowiązań cywilnoprawnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Faktycznie jednak powyższy okres będzie krótszy. Art. 187 projektu przewiduje bowiem, że wniosek o dotację wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie przesłanek uzyskania dotacji należy złożyć do dnia 31 grudnia 2013 r., co oznacza, że najpóźniej do tego terminu podmiot starający się o dotację będzie musiał zgromadzić wszystkie potrzebne dokumenty w tym potwierdzenie wpisu spółki do rejestru

przedsiębiorców.

Suma dotacji dla wszystkich podmiotów chcących skorzystać z pomocy nie będzie przekraczała kwoty 1 700 mln zł, co oznacza, że podmiot, który będzie zwlekał z podjęciem decyzji o przekształceniu może tej dotacji nie otrzymać. Zostało to wprost wskazane w projekcie – wniosek złożony po wyczerpaniu środków będzie zwracany bez rozpatrzenia.